

Zie beide tegenstellingen tegelijk

BESCHOUW BEWEGING ALS STILSTAAND
EN HET STILSTAANDE ALS IN BEWEGING,
EN ZOWEL DE TOESTAND VAN BEWEGING
ALS DE TOESTAND VAN RUST VERDWIJNEN.

Dit is een van de meest fundamentele dingen. Probeer het zo diep mogelijk te begrijpen. De mind kan slechts één pool zien en de werkelijkheid bestaat uit twee polen, de twee tegenovergestelde polen samen. De mind kan één uiterste zien; in het ene uiterste zit het andere verborgen, maar de mind kan er niet in doordringen. En tenzij je beide tegenpolen tegelijk ziet, zul je nooit kunnen zien wat is, en wat je ook ziet, zal onwaar zijn omdat het half is. Onthoud dat de waarheid alleen het geheel kan zijn. Als ze half is, is ze nog gevaarlijker dan de leugen, want een halve waarheid wekt de indruk waar te zijn terwijl ze niet waar is. Je wordt erdoor misleid. De waarheid kennen is in alles het geheel kennen.

Je ziet bijvoorbeeld beweging, iets beweegt. Maar is beweging mogelijk zonder iets dat binnenin verborgen is en dat niet beweegt? Beweging is onmogelijk zonder iets onbeweeglijks erin. Een wiel beweegt, maar het centrum van het wiel blijft onbeweeglijk; het beweegt op dat onbeweeglijke centrum. Als je alleen het wiel ziet, heb je de helft gezien, en de helft is heel gevaarlijk. En als je in je mind van de helft het geheel maakt, dan ben je in de illusoire wereld van de concepten gevallen.

Je houdt van iemand; je ziet nooit dat in je liefde haat verborgen is. Het is er; het is geen kwestie van of je het leuk vindt of niet. Telkens wanneer je liefhebt, is er haat aanwezig - de tegenpool - want liefde kan niet bestaan zonder haat. Het is geen kwestie van of je het leuk vindt. Het is zo. Liefde kan niet bestaan zonder haat; je houdt van de persoon en dezelfde persoon haat je. Maar de mind kan er maar één zien. Wanneer de mind liefde ziet, houdt hij op haat te zien; wanneer haat

opkomt, wanneer de mind zich vastklampt aan haat, houdt hij op liefde te zien. En als je voorbij de mind wilt gaan, moet je beide tegelijk zien - beide uitersten, beide tegengestelden.

Het is net als de slinger van een klok. De slinger gaat naar rechts; het enige wat zichtbaar is, is dat de slinger naar rechts gaat, maar er is ook iets onzichtbaars. En dat is dat terwijl de slinger naar rechts beweegt, het momentum toeneemt om naar links te gaan. Dat is niet zo zichtbaar, maar je zult het snel zien.

Als hij eenmaal het uiterste heeft bereikt, begint de slinger naar de tegenovergestelde polariteit te bewegen; hij gaat naar links. En hij gaat in dezelfde mate naar links als naar rechts. Terwijl je naar links beweegt, kun je opnieuw misleid worden. Je zult zien dat hij naar links beweegt, maar diep van binnen is hij al energie aan het verzamelen om naar rechts te bewegen.

Terwijl je liefhebt verzamel je energie om te haten; terwijl je haat verzamel je energie om lief te hebben. Terwijl je leeft, verzamel je energie om te sterven en wanneer je dood bent, zul je energie verzamelen om herboren te worden.

Als je alleen het leven ziet, zul je missen. Zie de dood overal verborgen in het leven! En als je kunt zien dat de dood zich in het leven verbergt, dan kun je ook het omgekeerde zien: dat in de dood het leven verborgen is. Dan verdwijnen beide polariteiten. Als je ze in hun samenzijn ziet, tegelijkertijd, dan verdwijnt daarmee ook je mind. Waarom? Omdat de mind alleen maar gedeeltelijk kan zijn, hij kan nooit heel zijn.

Wat doe je als je haat in liefde verborgen ziet? Als je liefde verborgen ziet in haat, wat zul je dan kiezen? Keuze wordt onmogelijk, want als je ziet 'ik kies voor liefde', zie je ook dat je voor haat kiest. En hoe kan een minnaar kiezen voor haat?

Je kunt kiezen omdat de haat niet zichtbaar voor je is. Je had liefde gekozen en dan denk je dat er per ongeluk haat is ontstaan. Maar zodra je voor liefde kiest, heb je voor haat gekozen.

Zodra je je vastklampt aan het leven, klamp je je vast aan de dood. Niemand wil sterven - klamp je dan niet vast aan het leven, want het leven leidt naar de dood.

Het leven bestaat in polariteiten en de mind bestaat in één deel van de polariteit; daarom is de mind onecht. En de mind probeert van dat ene deel het geheel te maken. De mind zegt: 'Ik hou van deze man of deze vrouw en ik hou gewoon van haar. Hoe kan ik deze vrouw haten? Als ik liefheb, heb ik lief; haten is onmogelijk.'

De mind lijkt logisch maar heeft het mis. Als je liefhebt, IS haat mogelijk; haat is alleen mogelijk als je liefhebt. Je kunt iemand niet haten zonder van hem te houden; je kunt geen vijand maken zonder hem eerst tot je vriend te maken. Ze gaan samen, ze zijn net als twee kanten van dezelfde medaille. Je kijkt naar de ene kant, de andere zit erachter verborgen - maar de andere zit er, altijd te wachten. En hoe meer je naar links gaat, hoe meer je je klaarmaakt om naar rechts te gaan.

Wat zal er gebeuren als de mind beide tegelijk kan zien? Mind kan dat niet, want dan wordt de hele zaak zo absurd, onlogisch. De mind kan alleen leven in een logisch kader, duidelijk omlijnd, met het tegenovergestelde ontkend. Je zegt: 'Dit is mijn vriend en dat is mijn vijand.' Je kunt nooit zeggen: 'Dit is mijn vriend en mijn vijand.' Als je dat zegt worden de dingen onlogisch. En als je onlogische dingen toelaat, verbrijzelen ze de mind volledig - de mind valt weg.

Als je naar de absurditeit van het leven kijkt, naar de manier waarop het leven zich door tegenstellingen beweegt, de manier waarop het leven door tegenstellingen leeft, moet je de mind laten vallen. De mind heeft duidelijke afbakeningen nodig en het leven heeft die niet. Je kunt niets vinden dat absurder is dan het leven, dan het bestaan. Absurd is het woord ervoor als je beide polariteiten tegelijk bekijkt.

Je ontmoet elkaar - je ontmoet elkaar alleen om uit elkaar te gaan. Je vindt iemand aardig - je vindt iemand aardig alleen maar om hem niet aardig te vinden. Je bent gelukkig - je bent alleen gelukkig

om de zaden voor ongeluk te zaaien. Kun je je een absurdere situatie voorstellen? Als je geluk wilt, heb je al ongeluk gewild; nu zul je voortdurend in angst verkeren.

Wat te doen? De mind kan niets meer doen. De mind verdwijnt gewoon. En wanneer de mind verdwijnt, ziet het leven er niet absurd uit, dan wordt het leven een mysterie.

Dit moet begrepen worden, want het leven ziet er absurd uit door de over-logica van de geest; het leven ziet er wild uit omdat je te lang in een door mensen gemaakte tuin hebt geleefd. Je trekt het bos in en het ziet er wild uit, maar het ziet er wild uit omdat je vergelijkt. Als je eenmaal begrijpt dat het leven zo is, is het leven zodanig dat het tegendeel er altijd bij betrokken is...

Hou van iemand en er komt haat. Maak een vriend en een vijand wordt geboren. Wees gelukkig en ergens, via de achterdeur, komt het ongeluk binnen. Geniet van het moment en onmiddellijk zul je huilen en wenen. Lach, en net achter het lachen zitten tranen, te wachten om op te duiken. Wat moet je dan doen? Er valt niets meer aan te doen, zo zijn de dingen nu eenmaal.

En Sosan zegt:

BESCHOUW BEWEGING ALS STILSTAAND...

Dat is wat hij zegt. Hij zegt dat wanneer je iets ziet bewegen, onthoud dan dat er van binnen iets stilstaat. En alle beweging zal naar het stilstaande leiden. Waar zal het naartoe gaan? Je rent, je loopt, je beweegt. Waar ga je naartoe? Gewoon om ergens te rusten, gewoon om ergens te gaan zitten. Je loopt alleen maar om ergens te gaan rusten. Dus rennen leidt tot rust, beweging tot een staat van stilstaan.

En dat stilstaan is er al. Je rent en ziet - iets binnenin je rent niet, het kan niet rennen. Je bewustzijn blijft stilstaan. Ok al beweeg je over de hele wereld, iets in jou beweegt nooit, kan niet bewegen - en alle beweging hangt af van dat onbeweeglijke centrum. Je raakt betrokken bij allerlei situaties, emoties, maar iets in jou blijft er niet mee bezig, er niet bij betrokken. En dat hele leven van betrokkenheid is mogelijk vanwege dat niet-betrokken element.

Je houdt van iemand, je houdt zoveel als je kunt, maar diep van binnen blijft er iets afstandelijk, onthecht. Het moet zo zijn, anders ben je verloren. Zelfs in gehechtheid blijft er iets onthecht. En hoe groter de gehechtheid, hoe groter het gevoel van het onthechte punt in jou zal zijn, want zonder het tegenovergestelde kan niets bestaan. Dingen bestaan door middel van tegengestelden.

BESCHOUW BEWEGING ALS STILSTAAND, EN HET STILSTAANDE IN BEWEGING...

En als je iets stil ziet staan, laat je dan niet misleiden - het is stilstaand maar er beweegt al iets. Nu zeggen wetenschappers dat alles beweegt, zelfs deze stilstaande muur, de rots. Ze bewegen zo snel, hun atomen bewegen zo snel, dat je de beweging niet kunt zien. Daarom lijken ze stil te staan.

De beweging is ZO snel, net zo snel als een lichtstraal beweegt. Een lichtstraal beweegt honderd zesentachtigduizend kilometer in één seconde. Dit is de beweging van een atoom. Het beweegt in een cirkel. Het gaat zo waanzinnig snel dat het statisch lijkt.

Niets is statisch en niets is absoluut bewegend. Alles is beide - iets bewegend, iets statisch - en het statische blijft de basis van alle beweging. Als je iets statisch ziet, laat je dan niet misleiden; kijk er eens in en ergens zul je de beweging vinden die al gaande is. Als je iets ziet bewegen, zoek dan naar het stilstaande. Je zult het daar altijd vinden, dat is absoluut zeker, want één uiterste kan niet alleen bestaan.

Als ik je een staf geef en je vertel dat deze staf slechts één uiteinde heeft, er is geen ander uiteinde, zul je zeggen dat het onmogelijk is. Als het één uiteinde heeft, dan moet het andere er ook zijn, misschien verborgen, maar het is onmogelijk dat een staf slechts één uiteinde heeft. Het andere moet er zijn; als er een begin is, moet het einde er zijn.

Dit is wat Boeddha blijft zeggen: 'Als je geboren wordt, moet de dood er zijn. Alles wat geboren wordt, moet sterven. Omdat het ene einde het begin is, waar is dan het andere einde, het andere uiteinde van de staf? Het MOET er zijn. Alles wat geboren wordt moet sterven, alles wat gemaakt wordt zal ongedaan gemaakt worden, alles wat verbonden is zal uiteenvallen, elke ontmoeting is een vertrek, elke aankomst is een vertrek.

Kijk naar beide tegelijk en onmiddellijk verdwijnt de mind. Je kunt je een beetje duizelig voelen, want de mind heeft geleefd met logische afbakeningen, logische helderheid. Wanneer elk onderscheid verdwijnt, zelfs het tegenovergestelde in alles verborgen zit, voelt de mind zich duizelig.

Sta die duizeligheid toe, laat het gebeuren. Spoedig zal de duizeligheid verdwijnen en zul je je settelen in een nieuwe wijsheid, een nieuw weten, een nieuwe visie op de werkelijkheid. Deze nieuwe visie op de werkelijkheid is het geheel, en met dit geheel ben je leeg. Er is geen mening over; nu weet je dat elke mening onwaar zal zijn.

Iemand vroeg aan Mahavira: 'Is er God?' En Mahavira zei: 'Ja, nee. Ja en nee allebei.'

De man was verbaasd. Hij zei: 'Ik kan u niet volgen. Of u zegt ja of u zegt nee, maar zeg niet alles tegelijk.'

Mahavira zei: 'Dit zijn maar drie standpunten. Als je naar het geheel wilt luisteren, heb ik overal zeven standpunten over.'

En Mahavira heeft dat. Eerst zegt hij ja - één standpunt - niet de waarheid, één aspect. Dan zegt hij nee - niet de waarheid, een ander aspect. Dan zegt hij ja en nee allebei - derde aspect. Dan zegt hij ja en nee, allebei niet - vierde aspect. Dan zegt hij ja plus ja en nee allebei - vijfde aspect. Nee plus ja en nee allebei - zesde aspect. Nee plus ja en plus allebei niet - zevende aspect.

Hij zegt dat er zeven aspecten zijn en dan is iets heel. En hij heeft gelijk, maar de mind wordt er duizelig van. Maar dat is jouw probleem, niet zijn probleem. Hij HEEFT gelijk, want hij zegt dat het de helft is wanneer je ja zegt. In zekere zin IS iets, maar in zekere zin is het al op weg om niet-bestaand te worden.

Je zegt: 'Dit kind, leeft het of is het dood? Hij leeft, ja. Maar Mahavira zegt dat hij al op weg is om te sterven. Hij zal sterven en de dood is zeker, dus laat de bewering dat ook impliceren, anders zal de bewering half en onwaar zijn.

Dus Mahavira zegt: 'Ja, in zekere zin leeft dit kind - en nee, in zekere zin, want dit kind gaat sterven.' Niet alleen gaat hij sterven, in feite is hij al dood omdat hij leeft. De dood zit daar verborgen, het is een deel van hem. En daarom zegt hij dat het beter is om het derde te zeggen: hij is beide.

Maar hoe kan een kind zowel dood als levend zijn? Omdat de dood het leven ontkent, het leven ontkent de dood. Daarom zegt Mahavira, laat er ook een vierde standpunt zijn: hij is beide niet. Dit is hoe hij te werk gaat, en tegen de tijd dat hij klaar is met zijn zevenvoudige verklaring, ben je nog meer verbaasd dan je al was voordat je het hem vroeg. Maar dat is jouw probleem. Hij zegt dat je de mind moet laten vallen, omdat de mind niet naar het geheel kan kijken, maar alleen naar de aspecten.

Is het je ooit opgevallen? Als ik je een klein steentje geef, kun je dat steentje dan in zijn geheel zien? Telkens als je kijkt, zie je slechts één aspect, het andere is verborgen. Als je naar het andere kijkt, is het eerste deel weer verborgen. Zelfs met een klein steentje dat je op je handpalm kunt leggen, kun je het geheel niet zien.

De mind kan niets in zijn geheel zien. Ik kijk naar jou, maar je rug is verborgen. Je kijkt naar mij; mijn gezicht zie je maar mijn rug niet. En je hebt nooit het geheel van mij gezien, want als je mijn rug ziet, zul je mijn gezicht niet zien.

De mind heeft geen mogelijkheid om iets in zijn geheel te zien. Hij kan slechts de helft zien, de

andere helft wordt afgeleid. Het is een gevolgtrekking, die als vanzelfsprekend wordt beschouwd, want hoe kan het gezicht er zijn als er geen rug is? Dus leiden we af dat de achterkant er kan zijn, er moet zijn.

Maar als je naar beide dingen tegelijk kunt kijken, moet je wel duizelig worden. Als je het kunt verdragen en er doorheen komt, dan komt er helderheid, dan verdwijnen alle wolken. In het derwisj dansen is het de bedoeling om de mind te laten duizelen. Er zijn vele manieren. Mahavira heeft een heel logisch hulpmiddel gebruikt: zevenvoudige logica. Dat is net als derwisj dansen; het maakt je duizelig.

Zij die heel erg intellectueel zijn, voor hen is Mahavira's methode heel mooi. Het maakt je duizelig en alles wordt op zijn kop gezet, en je kunt niet echt iets zeggen - je moet stil worden. Wat je ook zegt, het ziet er absurd uit en je moet het onmiddellijk gaan ontkennen. En tegen de tijd dat je alles gezegd hebt, is er niets meer gezegd, omdat elke bewering de andere tegenspreekt.

Deze zevenvoudige logica van Mahavira is net als het derwisj dansen van de mind, het maakt je duizelig. Derwisj dansen is een fysieke methode om de mind duizelig te maken en dit is een mentale methode om de mind duizelig te maken.

Als je snel danst, snel beweegt, snel wervelt, voel je plotseling een duizeling, een misselijkheid, alsof de mind verdwijnt. Als je hiermee doorgaat, zal de duizeligheid er een paar dagen zijn en dan zal ze verdwijnen. Zodra de duizeligheid verdwenen is, zul je merken dat de mind verdwenen is, want er is niemand om je duizelig te voelen. En dan komt er helderheid. Dan kijk je naar de dingen zonder de mind. Zonder de mind wordt het geheel onthuld - en met het geheel, de transformatie.

Osho: Hsin Hsin Ming - The Book of Nothing # 8